

Ref.: SUB/SCC/mv-jb.

Assumpte: Informe 8/2013.

Informe 8/2013, de 18 de febrer de 2014. Resolució de contracte de direcció d'obres complementari de contracte d'obres.

Antecedents

Amb data 13 de desembre de 2013, ha tingut entrada en la Secretaria de la Junta Superior de Contractació Administrativa una sol·licitud d'informe per l'Ajuntament de Vallada, que literalment diu així:

“La corporació que presidisc, en virtut del que disposa l'article 13 del Decret 79/2000 de 30 de maig, demana que s'emeta un informe sobre les indemnitzacions degudes per la rescissió d'un contracte de direcció d'obra.

Els antecedents de la consulta són els següents;

(i) L'Ajuntament de Vallada va adjudicar un contracte d'obres denominat Execució del projecte d'urbanització del Pla Especial del Parc Estratègic Empresarial de Vallada (exclusos sectors discontinus), per un import de quaranta-sis milions vint-i-huit mil nou-cents huitanta-huit euros amb quaranta cèntims, IVA inclòs i incloses també les millores que constaven en la proposició econòmica del contractista. El contracte administratiu indicat va ser firmat amb data 26 de març de 2008, i li és d'aplicació el règim establert en el Reial Decret Llei 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.

(ii) Amb data 28 d'abril de 2008, es va alçar l'acta de comprovació i replantejament i es van iniciar les obres, les quals van ser paralitzades parcialment pel contractista a l'abril de 2009 i de manera definitiva al juny d'eixe mateix any. El motiu era la falta de pagament de les certificacions mensuals, les quals havien de ser sufragades per diversos urbanitzadors, per mitjà del pagament de les quotes d'urbanització.

(iii) Després de moltes vicissituds, el jutjat contenciós administratiu número 6 de València, en la Sentència número 187/2012, de data 13 de juny de 2012, va reconèixer el dret del contractista a la resolució del contracte, així com al rescabament dels danys i perjudicis que, com a conseqüència d'això, s'hagueren originat i a la cancel·lació de la garantia definitiva constituïda.

(iv) La dita sentència va ser complida pel Ple de l'Ajuntament, mitjançant l'Acord de data 13 de juny de 2012.

(v) De manera coetània al contracte d'obres, es va adjudicar, amb data 28 de març de 2008, el contracte per a la direcció facultativa de les obres d'urbanització del Pla Especial Parc Estratègic Empresarial de Vallada (exclusos sectors discontinus). L'import total dels honoraris pujava a la quantitat de 911.548,86 euros (IVA exclòs). Durant l'execució d'obres es van anar pagant diverses factures, amb càrrec al total del preu, que va pujar a la quantitat de 387.789,41 euros, i va quedar pendent per abonar la quantitat de 527.759,45 euros.

(vi) El desglossament dels honoraris de direcció d'obra és el següent; (i) 413.973,10 euros per la direcció d'obres d'arquitecte superior i enginyer, (ii) 125.000 euros per assistència tècnica EDAR, subestació, pous i barrancs, (iii) 186.377,88 euros control de qualitat; (iv) 186.377,88 euros seguretat i salut.

(vii) Els honoraris que es van meritjar durant l'execució de l'obra, abans de la seua paralizació, van ser abonats en la seua totalitat. La quantitat pendent correspon a la direcció d'obra no executada.

(viii) L'adjudicatari de la direcció d'obra, en un escrit de 3 de juliol de 2013, va sol·licitar a l'Ajuntament de Vallada, la resolució del contracte, tot i que els urbanitzadors, que havien de sufragar les obres d'urbanització, es troben concursats o no han satisfet les quotes d'urbanització; i els procediments de constrenyiment que ha seguit l'Ajuntament per a perseguir el seu cobrament, on s'ha arribat a la trava i subhasta de béns, han sigut insuficients o infructuosos.

(ix) Reiterada que ha sigut la petició de resolució, l'Ajuntament, a través del seu òrgan de contractació acordarà la seua rescissió, perquè el contracte de direcció d'obres ha de tindre el caràcter de contracte complementari a què es referix l'article 214 del Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques (TRLCAP), en relació amb l'article 198.2, que tindrà efectes des del moment que es van paraitzar les obres.

(x) El dubte es planteja pel que fa al càlcul de la indemnització que li haja de correspondre al contractista. De conformitat amb l'article 215.3, en relació amb l'article 214, li correspondria el 10% del preu dels treballs pendents de realitzar, en este cas la direcció de l'obra no executada. En eixe sentit, demanem que se'ns emeta la seua opinió si la indemnització ha de ser calculada sobre el total de l'import del contracte no executat, corresponent al seu torn a l'obra no dirigida per la paraització d'esta i la rescissió posterior del contracte d'obres.

Esta és la consulta plantejada, la qual eleve perquè eixe alt òrgan consultiu n'emeta la seua opinió."

Consideracions jurídiques

En primer terme, hem d'indicar que, atenent al temps de la seua licitació, el contracte objecte de consulta es regix per el text refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, aprovat pel Reial Decret 2/2000, de 16 de juny (TRLCAP).

De conformitat amb l'esmentat text, i a la vista de la consulta formulada, l'article 198.2 indica que els contractes de consultoria i assistència i de servicis que siguen complementaris de contractes d'obres o de subministrament podran tindre un termini de vigència superior a l'establert amb caràcter general que, en cap cas, excedirà del termini de duració del contracte principal, excepte en els contractes que comprenen treballs relacionats amb la liquidació del contracte principal, el termini final dels quals excedirà al d'estos en el temps necessari per a realitzar-los. La iniciació del contracte complementari a què es referix este apartat quedarà en suspens, excepte per causa justificada derivada del seu objecte i contingut, fins que comence l'execució del contracte d'obres corresponent.

A més, el mateix precepte establix que només tindran el concepte de contractes complementaris aquells l'objecte dels quals es considere necessari per a la realització correcta de la prestació o prestacions objecte del contracte principal.

l'article 214, que regula les causes de resolució, indica, en el seu apartat d que els contractes complementaris a què es referix l'article 198.2 quedaran resolts, en tot cas, quan es resolga el contracte principal.

Des d'este punt de vista, l'Ajuntament consultant va haver de resoldre el contracte en el mateix Acord de data 13 de juny de 2012, és a dir, quan es va produir la resolució del contracte principal llevat que pretenguera la continuació de les obres amb un altre contractista; fet este que no s'ha produït. En este cas, de conformitat amb l'article 215 del Reial Decret 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, la resolució del contracte haguera donat dret al contractista, en tot cas, a percebre el preu dels estudis, informes, projectes, treballs o servicis que efectivament haguera realitzat d'acord amb el contracte i que hagueren sigut rebuts per l'Administració.

No obstant això, el contractista de la direcció de les obres reclama com a indemnització el 10 per cent del preu dels estudis, informes, projectes o treballs pendents de realitzar en concepte de benefici deixat d'obtindre. Indemnització que, evidentment, recau sobre el total pendent de realitzar. Ara bé, s'esgrimix pel contractista l'article 214.b, és a dir, "el desistiment o la suspensió del contracte per un termini superior a un any acordada per l'Administració, llevat que en el plec s'assenyale un altre menor".

Esta causa de resolució, per tant, requerix que es donen les condicions següents:

1a. Que la causa siga el desistiment o la suspensió del contracte.

2a. Que, en cas de suspensió, esta siga superior a un any, llevat que el plec establira un altre menor. Qüestió esta última que no està prevista en el plec que regix la contractació i, per tant, el termini de suspensió haurà de ser superior a un any.

3a. Que haja sigut acordada per l'Administració. Per la qual cosa ha de mediar un acord exprés de l'Ajuntament.

Evidentment la paralització de les obres i la resolució conseqüent del contracte principal del qual la direcció d'obres és complementària, no haguera impedit l'Ajuntament consultant licitar novament el contracte d'obres i continuar-les sota la direcció indicada, perquè la complementarietat del contracte de direcció d'obra no està associada al contractista de les obres sinó a la seua execució. Així les coses, esta Junta entén que en el present cas es tracta d'una suspensió del contracte que origina el dret a la indemnització i, per tant, ha de mediar un acord exprés de l'Ajuntament, previ a la resolució del contracte i indemnització del contractista, i la indemnització s'ha de calcular en funció dels treballs pendents de realitzar a comptar des de l'inici la suspensió.

CONCLUSIONS

Este cas es tracta d'una suspensió del contracte que origina el dret a la indemnització i, per tant, ha de mediar un acord exprés de l'Ajuntament, previ a la resolució del contracte i la indemnització del contractista, i la indemnització s'ha de calcular en funció dels treballs pendents de realitzar a comptar des de l'inici de la suspensió.

El present Informe s'emeta a l'empara del que disposa l'article 15 del Decret 79/2000, de 30 de maig, del Govern Valencià, pel qual es crea la Junta Superior de Contractació Administrativa de la Generalitat Valenciana, i no tindrà caràcter vinculant. Per tant, l'òrgan consultant podrà adoptar la seua decisió ajustant-se o apartant-se del criteri de la Junta, amb l'obligació de motivar la seua decisió en este últim cas.

La secretària de la Junta

La presidenta de la Junta
(Per substitució, art. 1.ª Orde de
11 de juny de 2001, DOGV 17.07.2001)

Margarita Vento Torres

Aprovat per la junta superior de contractació administrativa, en data 18 de febrer de 2014.

Carmela Cots Soler
Vicepresidenta